

Aan: Gemeenteraad van Texel

Van: Natuurmonumenten, VVV Texel, Vogelbescherming Nederland, Vogelwerkgroep Texel, Waddenvereniging, Vogelinformatiecentrum Texel, Landschap Noord-Holland, 10 voor Texel, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland, Stichting Texel Vogeleiland

Geachte leden van de gemeenteraad,

Binnenkort neemt u een belangrijk besluit over de toekomst van Texel. Op 2 september bespreekt u namelijk het concept van de Regionale Energiestrategie Noord-Holland. Onderdeel van deze strategie is de plaatsing van vijf windturbines binnen drie zoeklocaties bij de Cocksdorp, Oudeschild en langs de Prins Hendrik zanddijk.

De onderstaande lokale, provinciale en landelijke organisaties maken zich grote zorgen over de voorgenomen bouw van windturbines op Texel. Voorop staat dat wij de noodzaak van de energietransitie steunen. De nieuwste windturbines zijn zo dominant aanwezig in het landschap, dat ze op tientallen kilometers afstand zichtbaar zijn. Dit vraagt naar onze mening om een provinciale afweging, en concentratie in een beperkt aantal gebieden.

In de "ontwerp-agenda voor het Waddengebied 2050" is een "Energieverkenning Waddengebied" aangekondigd. Dit onderzoek moet uitwijzen waar wel, en waar niet, windturbines op een verantwoorde wijze kunnen worden geplaatst. Onze organisaties stellen voor om eerst de uitkomst van deze verkenning af te wachten, en tot die tijd geen zoeklocaties voor windenergie op het eiland aan te wijzen.

1) Natuur en landschap op Texel zijn waardevol en gewaardeerd

Wij hoeven u als bewoner van Texel niet uit te leggen hoe waardevol de natuur en landschap in uw gemeente is. Honderdduizenden toeristen, en natuurlijk de Texelaars zelf, genieten van het open landschap, met fraaie natuurpanorama's richting Vlieland, of vanaf de Hoge Berg. Het eiland is onderdeel van een internationaal belangrijke vogeltrekroute. Duizenden vogels gebruiken de duinen en weilanden als tussenstation tijdens de reis.

In februari is door een aantal Noord-Hollandse natuurorganisaties de bijgesloten "visiekaart wind en zon" aangeboden aan de RES-organisatie. In deze kaart is aangegeven in welke gebieden, geredeneerd vanuit natuur en landschap, plaatsing van windturbines en zonnevelden (on)wenselijk is. Uw gemeente staat als "niet geschikt" voor wind, en grotendeels ongeschikt voor zon, op de kaart.

Uit een recent onderzoek van de ANWB naar de beleving van het IJsselmeergebied blijkt dat haar leden zich grote zorgen maken over de bouw van windmolenparken. Deze zorg van toeristen zal in het relatief ongestoorde Waddengebied waarschijnlijk alleen maar groter zijn. Ook Texelaars spreken zich in de enquête "Toekomst van Texel" uit voor het behoud van het open landschap.

Onze organisaties zijn dan ook van mening dat de drie voorgestelde zoeklocaties ongeschikt zijn voor de plaatsing van windturbines. Door de ligging op de trekroute zal er sterfte onder vogels en vleermuizen optreden. Er ontstaat een barrière voor broedvogels welke binnendijks broeden en op het wad of op zee foerageren, zoals Kokmeeuw, Grote Stern en Visdief.

Een van de meest gewaardeerde landschappen van Nederland zal ingrijpend van karakter veranderen. De openheid wordt ernstig verstoord. Door de verplichte verlichting van de turbines wordt de nachtelijke duisternis tot op Terschelling aangetast.

2) Concentreer windturbines om invloed op landschap te beperken

De gemeente Texel maakt deel uit van de deelregio "Kop van Noord-Holland". In deze regio zijn zeven zoekgebieden voor windenergie opgenomen, waarvan drie op Texel, en drie op het vasteland. In deze gebieden moet ruimte worden gevonden voor negen windturbines: vijf op Texel, en vier op het vasteland. Bij een gelijkmatige verspreiding komt dit neer op iets meer dan één turbine per locatie.

Volgens de huidige provinciale verordening dienen windturbines in lijnopstellingen van minimaal zes turbines te worden geplaatst. Hoewel dit provinciaal beleid waarschijnlijk wordt aangepast, blijft er een provinciale voorkeur voor lijnopstellingen in grotere aantallen bestaan. Door de turbines te concentreren wordt de invloed op het landschap relatief beperkt, en is een betere inpassing in het elektriciteitsnetwerk mogelijk.

De kans is dan ook groot dat uiteindelijk slechts een beperkt aantal zoekgebieden worden geselecteerd. Door als gemeenteraad nu reeds aan te geven dat windturbines op Texel niet wenselijk zijn, kan deze keuze snel worden gemaakt. Omdat de drie zoekgebieden op het vasteland een grote oppervlakte beslaan, is verplaatsing van de vijf turbines naar deze drie locaties goed mogelijk.

De gemeenteraden van Gooise Meren, Laren en Blaricum hebben reeds richting gegeven door de voorgestelde plaatsing van turbines in natuurgebieden en het Gooimeer af te wijzen. Ook in West-Friesland gaan diverse gemeenteraden niet akkoord met de zoeklocaties in het IJsselmeer. De RES-organisatie dient de huidige verdeling tussen de zoekgebieden dus al aan te passen. Door nu uit te spreken dat plaatsing van windturbines op het eiland niet gewenst is, kan hier bij de verdere uitwerking rekening mee worden gehouden.

3) Ontwerp-agenda voor het Waddengebied 2050

Op 3 september bespreekt uw gemeenteraad het concept van de "Agenda voor het Waddengebied 2050". In deze opvolger van de Planologische Kernbeslissing Waddenzee (PKB) uit 2007 staan de beleidsregels voor het Waddengebied, welke voor alle overheden (zelf)bindend zijn. De hoofddoelstelling is en blijft *een duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap*.

In de agenda zijn een aantal "vertrekpunten" voor het beleid opgenomen. Voor uw besluit over de RES zijn de volgende vertrekpunten van groot belang:

Koester de unieke kwaliteiten van de eilanden. Respecteer open ruimte, rust en duisternis van de Waddenzee. Neem bij ontwikkelingen de bestaande kwaliteiten als vertrekpunt.

Koester de gebieden waar openheid prevaleert ("vensters") en respecteer verschillen in rust en ruimte, gradaties in openheid en afwisseling in beleving van landschappen.

Cluster de grote economische ontwikkelingen en ontwikkelingen in de energiesector waar deze passen bij de maat, de schaal en het karakter van het bestaande landschap. (...) clusters bevinden zich aan de vaste-walkust van Den Helder, Den Oever, de Friese kop van de Afsluitdijk, Harlingen, de Eemshaven en Delfzijl

De vertrekpunten zijn uitgewerkt in een aantal strategieën. Onderdeel van de "strategie energietransitie" is een Energieverkenning, waarin de "cluster-vensterbenadering" verder wordt uitgewerkt:

Om de kernwaarden van het Waddengebied te beschermen wordt, als onderdeel van het Uitvoeringsprogramma, een Energieverkenning opgesteld voor het Waddengebied als geheel. Onderdeel van de Energieverkenning is een ruimtelijke vertaling van de energie-opgave in het Waddengebied als basis voor de definiëring van de cluster-vensterbenadering, het al dan niet plaatsen van windmolens en de aanlanding van energie vanaf de Noordzee. De uitkomsten van de verkenning worden gebruikt bij de implementatie van Regionale Energie Strategieën (RES).

De unieke natuur en landschappen op Texel verdienen een zorgvuldig besluit. Het onderzoek naar de "cluster-venster" benadering maakt een afweging op het niveau van het gehele Waddengebied mogelijk. Gezien het "vertrekpunt" om grootschalige energieopwekking nabij Den Helder te clusteren, in combinatie met het koesteren van open gebieden, verwachten wij niet dat bijvoorbeeld de omgeving van de Cocksdorp als geschikt gebied zal worden aangewezen.

Er is bestuurlijke ruimte om eerst een besluit te nemen over zonne-energie, en pas daarna over windenergie. Zo heeft de Regio Zaanstreek-Waterland in de eerste versie van haar bod geen windturbines opgenomen, en zich beperkt tot zon op daken, parkeerplaatsen en industrieterreinen.

Wij willen u dan ook vragen om de resultaten van de Energieverkenning af te wachten, en tot die tijd geen zoekgebieden voor windturbines op het eiland aan te wijzen.

Met vriendelijke groet,

Marc van den Tweel,
Directeur Vereniging Natuurmonumenten

Frank Spooren,
Directeur VVV Texel

Fred Wouters,
Directeur Vogelbescherming Nederland

M. Stam,
Voorzitter 10 voor Texel

Lutz Jacobi,
Directeur Waddenvereniging

Lieuwe Dijkse,
Secretaris Vogelwerkgroep Texel

Ernest Briët,
Directeur Landschap Noord-Holland

Marc Plomp,
Vogelinformatiecentrum Texel, Stichting Texel Vogeleiland

Sijas Akkerman,
Directeur Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland

*Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Martijn de Jong,
m.dejong@natuurmonumenten.nl, tel 06-52323874*

De "visiekaart wind en zon", en de "voorwaarden zorgvuldige energietransitie" van een aantal Noord-Hollandse natuurorganisaties kunt u hier downloaden (onderaan webpagina): <https://www.landschapnoordholland.nl/energietransitie>